վրայ, վանդի, ինչպէս կ'երեւի, չափազանց յետամնաց էին անոնք և դպրոցներ բնաւ չունէին։ Արդարև, մինչև ներկայ տարուան 20ական թուականները, եթովպիա ունէր միայն մէկ վարժարան, փոքրաթիւ աշակերտներով, որոնք շատ անկանոն կը յաճախէին դպրոց։ Եկեղեցիներու քով՝ խուցերու մէջ քահանաներ քանի մը տղոց կը սորվեցնէին մայրենի լեզուն (Մ. Այվատեան, Յուսաբեր, 1934 Նոյեմբ.27)։

Ծովհաննէս Թիւթիւնճի չէ խօսած արուեստներու և վաճառականութեան մասին, մինչ առեւտրական չարժուձմ մը գոնէ պէտք է գոյութիւն ունեցած ըլլար, քանի որ Հապէշիստան կ'արտադրէր շատ փնտռուած ապրանքներ, որոնք անչուշտ արտածութեան նիւթեր կը կազմէին և զորս հոն հաստատուած հրեաները անկարելի է, որ չօգտագործէին։

Հայ եպիսկոպոսը չի խօսիր նաև տեղական ճարտարարուեստի վրայ, որ հաւանական է գոյութիւն ալ չունէր, քանի որ ժողովուրդը կը գտնուէր շատ նախնական վիճակի մէջ։

Երկիրը զուրկ էր, իր հաւաստումով, նաև դրամական յատուկ դրութենէ և աղն էր արժէքը, որով կը գնահատուէին ապրանքները՝ (տող 76), ինչ որ կը հաստատեն նաև իրմէ 120 տարի յետոյ՝ Ագոնց ,200 տարի յետոյ՝ Տիմոթէոս վրդ. Սափրիչեան (Երկամեայ Պանդխտութիւն ի Հապէխստան Ա. էջ 46), Շրջաբերութեան մէջ հատեալ դրամ չկայ՝ (տող 75)։

ԸՆԿԵՐԱՑԻՆ ՎԻՃԱԿ.— Ծովհաննէս Թիւթիւնճի թէև Հապէշներու բարոյականին և ընկերային կեանքին ու կենցաղին մասին ոեւէ տեղեկութիւն չէ տուած, սակայն կարելի է կռահել, թէ ասկէ 250 տա-